

Poročilo 3, resnica in sočutje

Knjiga z gornjim naslovom, ki šteje 576 strani in je razkošno opremljena s fotodokumentacijo Študijskega centra za narodno spravo, nosi tudi podnaslov *Prispevki k črni knjigi titoizma* in je izšla v založbi Družina. Uredil jo je znani zgodovinar Jože Dežman. Študijski center je ustanovila Janševa prva vlada. Za direktorico centra je svojo takratno prijateljico in sedanjo ženo, mag. Andrejo Valič predlagal minister za šolstvo dr. Milan Zver, tega pa bo, tako se sliši, SDS predlagala za prihodnjega predsednika države.

Uvodoma je na pravkar napisano treba spomniti, da bomo lažje razumeli dogajanja, ki so že tu in se bodo še zgodila. Center je do danes raziskal le zločine enih, drugih, ki jih Jože Dežman, mag. Valič - Zver, dr. Pečar - Grieserjeva in Rimskokatoliška cerkev razglašajo za žrtve vojnih in povojnih pobojev med letoma 1941 in 1945 ter nato še nekaj let v »titoizmu«, potem pa nič. Mag. Valič - Zver pravi, da je knjiga spomenik v besedi ljudem, ki so v pomorih izgubili življenja. Zato zahteva delovanje pravne države, nadaljevanje zgodovinskih raziskav, sodne postopke, javna opravičila, rehabilitacije in komemoracije in se hkrati čudi, da se prejšnja vlada ni odzvala na od nje ustanovljeno britansko-slovensko komisijo, ki jo je, samo ona ve zakaj, brez vedenja vlade ustanovila pri maši za pobite domobrance v angleški vasi blizu Londona. Tam je namreč zahtevala, da se nekatere angleške medvojne generale, naše zaveznike in zmagovalce druge svetovne vojne razglasi za zločince, ker so domobrance predali svojim medvojnimi zaveznikom v Jugoslavijo.

V razpravi ob predstavitvi knjige je sodeloval tudi predsednik SAZU in državne komisije za zdravniško etiko, prof. dr. Jože Trontelj, ki je med drugim s svojim globokim etičnim čutom svetoval, da si moramo »predstavljati, da so bili pomorjeni naši starši, naše sestre in bratje«, s čimer je seveda želel zbuditi v nas naša najprijetnejša in intimna človeška čustva.

Ko sem ga gledal in poslušal v zadnjih televizijskih nastopih, sem pomislil, da je čudno, da se tako pomemben in visok predstavnik slovenske družbe in zdravniške etike ni spomnil, da so med vojno domobranci poslali v nacistična koncentra-

cijska taborišča umret na tisoče slovenskih ljudi. Vedeli so, da jih bodo tam umorili. Ali tudi to ni bil skriti zločin, kot oni v Hudi jami, a je bil prikrit v duhu strategije, ki jo za svoje zločine že stoletja prakticira Vatikan, a RKC o njem noče nič vedeti in ne slišati, ker da med drugo svetovno vojno, tako nadškof dr. Stres, sama »ni bila druga stran«. Tudi o teh žrtvah bi gospod predsednik SAZU lahko povedal, »da so bili pomorjeni naši starši, naše sestre in bratje« pa doslej še ni. Ali zato, ker so se zvrtničili skozi tuljave krematorijskih dimnikov in njihovih telesnih ostankov ni več?

Je pa ostal spomin, na katerega me je spomnil gospod predsednik SAZU. Kdaj bomo od njega slišali kaj o neetičnosti in grehu kolaboracije, v katero je takrat svoje vernike usmerjala večina duhovščine v Ljubljanski pokrajini?

Na časopisnih straneh in na televizijskih ekranih smo ga brali, videli in slišali tudi v zvezi z Družinskim zakonikom, ko je zagovarjal »naravno družino«, kot to vernikom priporočata Cerkev in Aleš Primc. S svojim izvajanjem je nehote ali hote sledil navodilom iz Vatikana in Pastirskemu pismu SŠK, kjer je zapisano, da morajo verniki s svojim delovanjem poskrbeti za to, da bodo povsod, kjer delujejo, zastopali stališča svoje Cerkev in da bodo dosegli, da bodo tako zakonodaja, kot vzgoja v družini, v šoli in Cerkvi stopale z roko v roki. Tako je to bilo urjeno dolga stoletja. Pozabil je, da družina v zakoniku ostaja nedotaknjena, da v 7. členu ustave piše nekaj o ločenosti verskih skupnosti od države, v 14. členu pa da so v Sloveniji vsakomur zagotovljene temeljne človekove pravice in enakost, ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero in katero koli drugo osebno okoliščino, v prvem členu Vatikanskega sporazuma pa, da bo RKC delovala skladno z zakonodajo države gostiteljice in po svojem Kanonu, ne vsebinsko in ne organizacijsko se druga v drugo ne bosta vmešavali. Pa se!

RKC sporazum dosledno krši, država prav tako, saj to dosledno tolerira. Mislim, da je zato treba sporazum, ki ga kršita oba podpisnika brez referendumov takoj preklicati in odpovedati. »
HARDVIK PIRNOVAR, Ljubljana